

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Policijos generaliniam komisarui
Sauliui Skverneliui
Saltoniškių g. 19, 08105 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2012 m. liepos 17 d. Nr. 9-46
Vilnius

Mes atlikome Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2011 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2011 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Policijos departamento vadovas arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, suvestinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, už valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Policijos departamento konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų tinkamo ir teisingo pateikimo, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Policijos departamento apskaitos sistemos ir vidaus

kontrolės, konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pagrindas

Policijos departamentas, rengdamas Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, neužtikrino, kad informacija rinkinyje būtų pateikta pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Dėl nustatytų grupavimo ir eliminavimo klaidų konsoliduotoje Pinigų srautų ataskaitoje pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis įplaukų iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų eliminuota 95,8 tūkst. Lt mažiau; kitų įplaukų eliminuota 95,8 tūkst. Lt daugiau; pervestų lėšų į valstybės biudžetą eliminuota 1134 tūkst. Lt mažiau; pervestų lėšų kitiems subjektams eliminuota 653,8 tūkst. Lt daugiau; kitų išmokų eliminuota 480,2 tūkst. Lt daugiau (žr. 1.1 poskyrį).

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Telšių apskričių vyriausieji policijos komisariatai, Lietuvos kriminalinės policijos biuras, Lietuvos viešosios policijos rinktinė „Vytis“ išsamiai ir teisingai neparodė viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir veiklos rezultatų – per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų ir turėtų sąnaudų ir pinigų srautų (žr. 1.2 poskyrį):

– Konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis įstaigų per vienus metus gautinos sumos nurodytos 157,5 tūkst. Lt mažesnės;

– Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis pagrindinės veiklos rezultatas nurodytas 4,4 tūkst. Lt didesnis, o kitos veiklos rezultatas – 4,2 tūkst. Lt mažesnis. Dėl nustatytų grupavimo klaidų neteisingai nurodyta 12 365,2 tūkst. Lt pajamų ir 5 920,6 tūkst. Lt sąnaudų;

– Pinigų srautų ataskaitoje pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis pervestos lėšos į valstybės biudžetą nurodytos 1 131,4 tūkst. Lt mažesnės, pervestos lėšos kitiems subjektams 651,7 tūkst. Lt didesnės ir kitos išmokos 479,7 tūkst. Lt didesnės.

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Policijos departamento 2011 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų 2011 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2011 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, o biudžeto vykdymo ataskaitų

rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos – Panevėžio, Kauno, Vilniaus ir Klaipėdos apskričių vyriausieji policijos komisariatai, įsigydami kai kurias prekes ir paslaugas, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, nes:

– Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nenurodė tiekėjams galutinio perkamų paslaugų ir prekių kiekio, turinčio įtakos pasiūlymo kainai, ir taip neužtikrino, kad perkančioji organizacija sąžiningai pateiktų tiekėjams kuo išsamesnę informaciją apie perkamas paslaugas ir prekes (taip pat kiekius) (žr. 2.1 poskyrį);

– Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas įsigijo Noreikiškių ir Domeikavos policijos nuovadų patalpų valymo paslaugas apklausęs paslaugų teikėjus, kurių dviejų dalyvių įmonės vadovas yra tas pats asmuo, ir taip apribojo galimybes tiekėjams sąžiningai konkuruoti tarpusavyje (žr. 2.1 poskyrį);

– Vilniaus ir Klaipėdos apskričių vyriausieji policijos komisariatai, būdami perkančiosiomis organizacijomis, įsigijo kai kurias automobilių remonto ir priežiūros paslaugas, o Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas ir areštinės patalpų valymo paslaugas už 3,5 tūkst. Lt, nevykdymą viešųjų pirkimų procedūrą (žr. 2.1 poskyrį);

– Telšių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas Plungės rajono policijos komisariato pastato elektros instaliacijos remonto (su bendrastatybiniais darbais) darbams atlikti sudarė sutartį su tiekėju, kurio pasiūlymas neatitiko pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų (žr. 2.1 poskyrį);

– Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas už vertimo paslaugas sumokėjo 39,1 tūkst. Lt daugiau, nes paslaugų sutartyje nurodytos kainos neatitiko pirkimo dokumentuose nurodytų (žr. 2.1 poskyrį);

– Policijos departamentas, atlikdamas patalpų remontą ir Anykščių rajono policijos komisariato ir areštinės rekonstrukcijos darbus, nevykdė papildomų remonto darbų už 68,5 tūkst. Lt ir rekonstrukcijos darbų už 1 159,3 tūkst. Lt pirkimo procedūrą (neskelbiamų derybų); neatskleidė ir nepagrindė priežasčių, dėl kurių atsirado būtinybė atlikti papildomus remonto darbus, o policijos generaliniam komisarui – įstaigos vadovui nepateikė siūlymų dėl tolesnių remonto ir rekonstrukcijos darbų vykdymo; su užsakovo (Policijos departamento) statybos techninės priežiūros vadovu nesuderino rangovo nenumatytų remonto darbų sąmatos (žr. 2.2.1 ir 2.2.2 skirsnius).

Lietuvos policijos mokykla nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio, nes išnuomojo negyvenamąsias

patalpas be viešojo konkurso, todėl pažeidė šiame įstatyme įtvirtintą viešosios teisės principą, kuris numato, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais, ir valstybės turtą naudojo neatsakingai (žr. 2.3 poskyrį).

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos apskričių vyriausieji policijos komisariatai ir Lietuvos kriminalinės policijos biuras nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso, reglamentuojančių darbo apmokėjimą (žr. 2.4 poskyrį):

- Policijos departamentas, Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas ir Lietuvos kriminalinės policijos biuras mokėjo darbo užmokestį už viršvalandžius administracijos pareigūnams;

- Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas valstybės tarnautojams už komandiruotėje būtą ilgesnį laiką, negu darbo dienos trukmė, be teisinio pagrindo išmokėjo 3,2 tūkst. Lt;

- Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas iš vidaus tarnybos atleistiems pareigūnams išmokėjo 1 tūkst. Lt darbo užmokestį už laikotarpį, kuriuo teismo nutartimi šie darbuotojai buvo nušalinti, o atleistam darbuotojui išmokėjo 1,4 tūkst. Lt didesnę išeitinę išmoką bei kompensaciją už nepanaudotas atostogas, negu priklausė;

- Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, sumokėjo 0,9 tūkst. Lt didesnes tarnybinio atlyginimo priemokas, negu priklausė;

- Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas pareigūnams, dirbantiems ne pagal nustatytą grafiką, už dirbtą poilsio dieną mokėjo darbo užmokestį ir taip pat kompensavo suteikiant kitą apmokamą poilsio dieną; už poilsio dieną dirbtas valandas netaikė dvigubo apmokėjimo, o suteikė apmokamą poilsio dieną ir mokėjo ne vidutinį, o nustatytą darbo užmokestį; už viršvalandžius ir nakties darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis kompensavo suteikdamas poilsio dieną arba trumpindamas įprastą darbo dieną.

Policijos departamentas nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punkto, kuriame nurodyta valstybės biudžeto asignavimus naudoti pagal paskirtį, nes 4,1 tūkst. Lt panaudojo maisto produktams įsigyti ir garso aparatūros nuomai (žr. 2.5 poskyrį).

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių vyriausieji policijos komisariatai ir Lietuvos kriminalinės policijos biuras, nesilaikydami finansinės drausmės ir netinkamai administruodami sutartinių įsipareigojimų vykdymą, nekontroliavo, kad tiekėjų suteiktos paslaugos bei prekės, jų kiekiai ir kainos atitiktų sutartyse numatytus ir už prekes

bei paslaugas būtų apmokėta pritaikius sutartas nuolaidas. Taigi minėtų įstaigų vadovai neužtikrino racionalaus ir taupaus lėšų naudojimo, kaip numato Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punktas, nes už valymo paslaugas Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas sumokėjo 8,6 tūkst. Lt daugiau, Lietuvos kriminalinės policijos biuras už degalus sumokėjo 10,2 tūkst. Lt daugiau. Be to, negalėjome įsitikinti, kad Vilniaus apskrities vyriausiajam policijos komisariatui pateiktose sąskaitose nurodyta 3,9 tūkst. Lt suma už automobilių transportavimą užmiestyje yra teisinga; kad Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas už automobilių remonto paslaugas ir prekes sumokėjo pritaikęs sutartas nuolaidas, o Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas sumokėjo už tokias autotransporto priežiūros ir remonto paslaugas ir tokia kaina, kaip numatyta sutartyje (žr. 2.6 poskyrį).

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Policijos departamentas 1995–2007 metais sumokėjo už komisariatų pastatų statybos ir rekonstrukcijos techninius projektus, tačiau pagal juos nevykdė statybos ar rekonstrukcijos darbų, todėl 774,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų buvo panaudota neefektyviai, taigi nebuvo vadovautasi Biudžeto sandaros įstatymo nuostata, kad asignavimų valdytojas atsako už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą (žr. 2.7 poskyrį).

Lietuvos policijos mokykla tinkamai nekontroliavo ir laiku nesiėmė visų teisinių priemonių dėl įsiskolinimo už suteiktas paslaugas išieškojimo, todėl 2011 m. sausio 1 d. susidarė 10,5 tūkst. Lt įsiskolinimas (žr. 2.8 poskyrį).

Policijos generalinis komisaras įsakymais patvirtino Policijos departamentui ir jam pavaldžiai įstaigai Lietuvos policijos mokyklai keleivių pervežimo ir krovinių gabenimo paslaugų įkainius, taip sudarydamas sąlygas įstaigoms vykdyti funkcijas, nenumatytas Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatyme ir Policijos departamento nuostatuose. Taip buvo pažeista Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintas efektyvumo principas, kuris numato, kad sprendimais, susijusiais su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei. (žr. 3.1 poskyrį).

Lietuvos kriminalinės policijos biuras apmokėjo Policijos departamento patirtas išlaidas, todėl nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punkto, kuriame nurodyta valstybės biudžeto asignavimus naudoti pagal paskirtį (žr. 3.2 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ir jam pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2011 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą pateikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituoto Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyresnioji valstybinė auditorė

Dalia Raudeliūnienė